

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XII NR. 42

Vineri 19 octombrie 1956

4 PAGINI, 25 BANI

Cu delegația sovietică prin țară

Părăsind Sinaia — unde a petrecut ziua de duminică în mijlocul minunatei naturi a Carpaților, delegația sovietică se îndreaptă spre Cluj. În goana mașinii, oaspeții urmăresc cu interes peisajul ce se schimbă cu repeziune: sate, cimpuri negre cu arături de toamnă, copaci pe care podoba de frunze arămii îi părăsesc.

În Orașul Stalin — un scurt popas. Delegația sovietică face o primă vizită în oraș, vizitând locurile cele mai frumoase și mai importante. Următoarea oprire — la Sibiu, este urmată de un esord neprevăzut: în lața hotelului, membrii delegației sovietice sunt întâmpinați de un grup de turiști români care pleacă la Budapesta precum și de turiști străini ce ne vizitează țara. O întâlnire care se transformă într-o caldă manifestație de prietenie.

Clujul... Vechea cetate transilvăneană își primește oaspeții investimintat sărbătorile.

Membrii delegației sovietice vizitează muzeul etnografic al orașului, instituții de cultură, se întâlnesc cu personalități marcante din oraș.

În grădina lui Pa'ocșay

La stațiunea experimentală pomologică din localitate este așteptată cu

nerăbdare sosirea cunoscutului biolog sovietic V. N. Stolelov.

Când mașinile se opresc în fața spațiului clădirii a stațiunii, Rudolf Pa'ocșay și colaboratorii săi ies în întâmpinarea oaspetelui sovietic.

Cei doi biologi se văd pentru prima dată, dar indirect se cunosc de multă vreme.

Mi-a vorbit mult tovarășul Baranov despre dumneavoastră și activitatea stațiunii pe care o conduceți. Foarte interesante realizări! — îi spune V. N. Stolelov biologului român.

Tovarășul Baranov ne-a vizitat acum doi ani tot în cadrul Lunii prieteniei romino-sovietice. Între noi s-au statornicit legături de prietenie și de colaborare. Ne-a trimis material hibrid pentru măr, care a dat rezultate excelente. De altfel, vom vizita sectorul respectiv.

Discuția „de specialitate” se încheagă repede. Alți V. N. Stolelov și Rudolf Pa'ocșay, sint preocupat de problema ameliorării plantelor, a îmbunătățirii și îmbogățirii necoanite a soiurilor.

Stațiunea noastră are acum la dispoziție o suprafață de 200 de ha. Sint fericiți. Acesta este visul meu de 20 de ani. Știți cum am început? Cu forțe proprii, am cumpărat 600 de metri pătrați. După cîva timp, grădina mea a crescut la un hectar jumătate. Pe atunci mă temeam că

n-am să pot acoperi niciodată suprafața aceasta.

— Iar acum ați acoperit — și încă cu atâtă succes! — 200 de hectare. Experiențele dumneavoastră sint foarte apreciate în țara noastră. Ce aveți pe porțiunea aceasta?

— Hibridi de măr, pe o suprafață de 24 de hectare.

— La ce înălțime este situată stațiunea?

— La 420 de metri. Mai avem două puncte de sprijin — unul pe dealul Feleacului, la peste 700 de metri și unul la 1.100 metri. Acolo efectuăm lucrările pentru munți iar aici ameliorările pentru cîmpia Transilvaniei. Preocuparea noastră principală este ameliorarea fructelor, a legumelor și florilor.

— Am aflat despre frumosul succes pe care l-ați obținut la expoziția internațională de la Paris. Cele peste 25 de soiuri de gladiole pe care le-ați prezentat au ocupat locul doi. Vă felicităm din toată inima.

V. N. Stolelov cere, ează cu atenție hibridii de măr pregătii pentru iernat.

— În acest domeniu am avea mare nevoie de ajutorul dumneavoastră — i se adresează lui V. N. Stolelov inginerul Ion Botez. Simțim lipsa unor materiale rezistente la ger pe care le aveți dumneavoastră.

— Am să comunic neapărat rugămintea dumneavoastră botanistului Jukovski și vă asigur că în scurtă vreme veți primi materialul necesar. Și noi avem în țară o colecție similară de meri, datorată lui Vavilov.

— O cunoașteam. Doar e cea mai mare colecție din lume.

— Tovarășe Stolelov. Țin neapărat să discut cu dumneavoastră o problemă care mă frământă de multă vreme.

După părerea mea, explică Rudolf Pa'ocșay — greșala fundamentală în memoria este confuzia care se face între influențele fiziologice și cele biologice. Ele trebuie bine determinate.

— Foarte interesant. Iată ce cred eu...

Și discuția continuă încă timp de câteva ore. O nouă prietenie s-a legat. O prietenie și o colaborare rodnică.

„Bine te-am găsit, Ion Fekete!”

Pe oaspeții sovietici îi conduce prin secțiile uzinelor „Ianoș Herbak” tânărul inginer Ion Fekete. Le dă explicații amănunțite, le traduce numeroase întrebări pe care le pun muncitorii.

În secția cusut pe rame, Alexandru Crăciunas, ale cărui mâini se mișcă cu o viteză amețitoare, îl întreabă pe Ion Fekete arătînd cu capul spre banda pe care lucrează încet pantofii:

— Ce părere au despre munca noastră?

Răspunsul pe care îl dau oaspeții sovietici nu mai trebuie tradus. Îi înțelege cu bucurie și Alexandru Crăciunas, cu toate că rușește puțin.

Următorul din secția croit fețe și rîhțului au hotărît ca în cinstea delegației sovietice și mai ales a prezenței în mijlocul lor a Eroului Uniunii Sovietice Aleksei Maresiev, să dea numai lucru de bună calitate.

— Așa să lucrăm întotdeauna. Am aflat că anul acesta steagul de întreprindere fruntașă nu-l mai are uzina „Ianoș Herbak”. E păcat. Străduiți-vă să îl restituiți cât mai repede — le urază la plecare Aleksei Maresiev.

Delegația sovietică vizitează apoi creșea, complexul sportiv, manifestînd pentru toate mult interes.

Ion Fekete explică merou.

— Tovarășe Fekete, unde al învățat așa bine rușește? se interesează Ekaterina Osipova.

— Am studiat în Uniunea Sovietică.

De altfel, soția mea este moscovită — adaugă el puțin stîlnit de această mărturisire intimă.

Înainte de plecare conducerea fabricii a oferit membrilor delegației sovietice o masă tovarășească. S-au roșit multe toașuri, multe cuvinte de prietenie. Dar în mod deosebit au impresionat cuvintele Ekaterinei Osipova.

— La școală — a spus ea — mă întâlnesc deseori cu studenții romîni. Îi invităm la seratele noastre unde dansăm, cîntăm — într-un cuvînt ne veselim împreună. În felul acesta, între elevii noștri și studenții romîni s-a înfiripat o prietenie sinceră. Dar astăzi, am avut pentru prima dată ocazia să văd la locul de muncă pe

V. DASCALU

(continuare în pag. 111-a)

Sărbătorirea Lunii prieteniei romino-sovietice în U. R. S. S.

În aceste zile

Sărbătorirea Lunii prieteniei romino-sovietice se desfășoară cu intensitate crescînd și în marea Uniune Sovietică. Din ziua de 6 octombrie în diferite orașe au avut loc numeroase manifestații culturale-artistice, la care și-au dat concursul studenții, artiștii și oamenii de cultură romîni și sovietici.

Astfel la Moscova, Leningrad, Kiev, Novgorod-Volinski din regiunea Jtomir, Odesa s-au organizat întâlniri cu muncitori, oameni de cultură, studenți, elevi și pionieri sovietici. Studenții romîni de la diferite facultăți aflăți la învățătură în Uniunea Sovietică au avut convorbiri și au ținut conferințe despre R.P.R., scoțînd în evidență succesele obținute pe drumul construirii socialismului.

Orchestra de muzică populară românească condusă de Nicușor Predescu, aflată în turneu prin orașele din Uniunea Sovietică, a dat o serie de concerte în orașele Ivanovo și Gorki. Orchestra s-a bucurat de un deosebit succes.

Delegația A.R.L.U.S. condusă de Tudor Bugnariu, locțiitor al ministrului Învățămîntului, care în prezent se află în Uniunea Sovietică, a vizitat Leningradul. Acad. Cezar Petrescu a ținut la facultatea de filologie a Univer-

sității „Șdanov” din Leningrad o conferință tratînd despre: „Influența literaturii clasice ruse și sovietice asupra literaturii romîne”. Conferința a trezit un viu interes în rîndurile ascultătorilor.

Prof. univ. Tudor Bugnariu, membru corespondent al Academiei R.P.R., a ținut o conferință la postul de televiziune din Leningrad, vorbind despre sărbătorirea Lunii prieteniei romino-sovietice.

Poetii Marcel Bredășu și Laszlo Szabedi au participat la o consfătuire la filiala din Leningrad a Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S. Prozatorul Gheorghiu Holopov, secretarul filialei, a făcut un expozeu despre activitatea scriitorilor din Orașul-Erou. Marcel Bredășu a mulțumit pentru expunerea făcută și a răspuns la numeroase întrebări privind munca scriitorilor romîni. Într-o atmosferă caldă, prietenească, au fost dezbătute unele probleme ale literaturii pentru copii. De asemenea, s-a discutat despre operele la care lucrează scriitorii din România în vederea celei de-a 50-a aniversări a răscoalii din 1907.

Înapoiindu-se la Moscova membrii delegației au părăsit din nou capitala Uniunii Sovietice îndreptîndu-se pe bordul unui avion TU-104 spre Tașkent, unde vor ține o serie de conferințe.

Prețuirea prietenilor

Vreau să reconstitui o plimbare pe care am făcut-o anul trecut împreună cu un grup de studenți romîni, prin Moscova ce sărbătorește Luna prieteniei romino-sovietice.

Am început cu strada Gorki, artera principală a marelui oraș. Aici, nu departe de clădirea roșie a Sovietului orașenesc, ne-am oprit în fața librăriei în care se vînd cărți din țările de democrație populară. În vitrina consacrată Romîniei se aflau zeci de cărți noi ale scriitorilor noștri clasici și contemporani, lucrări remarcabile ale oamenilor de știință. Pe toate era prinsă banderola pe care scria în romînește și rușește: „Luna prieteniei romino-sovietice”.

Înăuntru am surprins următoarea convorbire între vînzătoare și un cumpărător:

— Imi rezervi, te rog, tot ce apare din Sadoveanu. Se editează acum opere complete și nu vreau să-mi lipsească nimic.

N-aveți nici o grijă. Priviți, Vasili Petrovici — îi spuse vînzătoarea după ce cercetă un catalog — Ați cumpărat pînă acum peste 150 de cărți în limba romînă. Vă faceți cu timpul o bibliotecă.

— Asta și este intenția mea. Aftă, dragă Ludmila Borisovna, că am făcut progrese serioase. Cînd citesc romînește, mă folosesc din ce în ce mai puțin de dicționar.

Următorul popas l-am făcut în piața Pușkin, locul preferat de înfățișare și plimbare al moscovitilor. Aici se află o vitrină a fotocronicii T.A.S.S. De data aceasta, vitrina era consacrată în întregime țării noastre. Și cu toată ora matinală, mulți trecători se opreau să admire minunatele priveliști ale Carpaților, uzinele puternice din Reșița și Hunedoara, instituțiile culturale ale Bucureștiului, activitatea sportivilor noștri.

— Asta-i echipa feminină de volei a Romîniei — explica o tinăra cu înfățișare de sportivă, însoțitorului ei. Dar e chiar meciul pe care l-au jucat cu noi la București, în sala Floresca!

— Era stăruie ca să văd și eu. Era stăruie ca să văd și eu. Era stăruie ca să văd și eu.

— Am recunoscut-o îndată. Era Kira Gorbunova, una din cele mai bune voleibaliste sovietice.

La propunerea colegului nostru Aurel Chetroui, din piața Pușkin am plecat spre uzina „Serp i molot”.

AL. VLADIMIR

Filmul Lunii prieteniei...

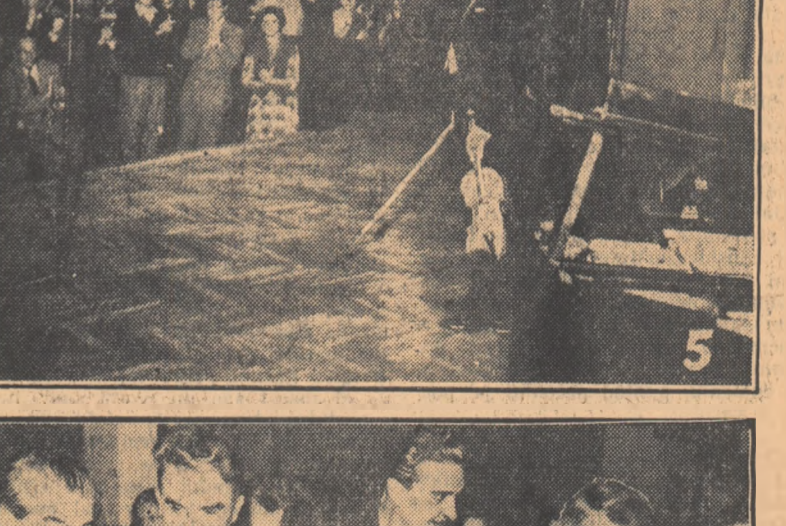
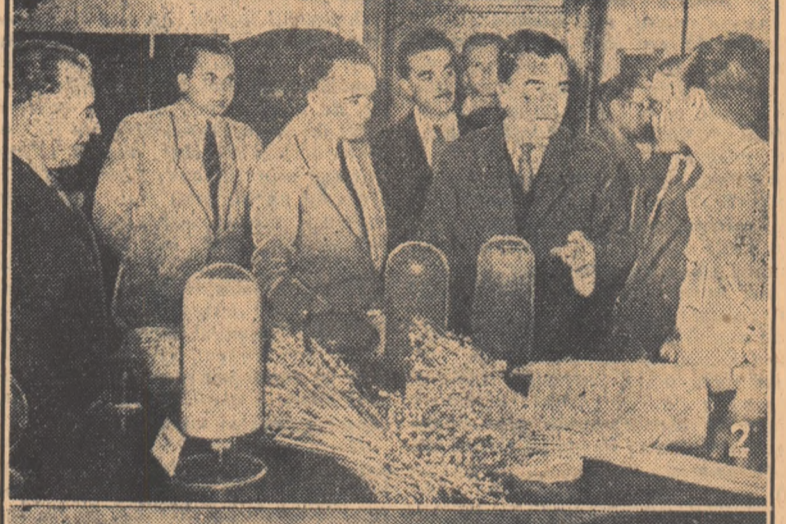
De cite mii de metri de peliculă ar fi nevoie pentru a reda numeroasele și variatele manifestații care au loc pe întregul cuprins al patriei? Și ce operator înzestrat ar putea exprima pe calea imaginii simțămîntele de adîncă prietenie și recunoștință față de poporul sovietic cărora le dau glas în aceste zile milioanele de oameni simpli de la oraș și sate?

Fotoreporterii au surprins doar citeva imagini ale manifestațiilor ce au avut loc în cursul acestei săptămîni. În centrul atenției generale se află delegația oamenilor de cultură și știință din U.R.S.S., care desfășoară o laborioasă activitate. Iată-i pe membrii delegației la Consiliul General A.R.L.U.S., unde s-au documentat asupra activității Asociației noastre (cîșeul 1). Realizările oamenilor noștri de știință îi bucură pe prietenii sovietici întocmai ca propriile lor succese. La I.C.A.R.-București, membrii delegației s-au interesat de aproape de munca și realizările cercetătorilor romîni (cîșeul 2). Corpul didactic și elevii școlii „I. L. Caragiale” își vor aminti multă vreme de vizita pe care le-a făcut-o profesoara E. K. Osipova, membră a delegației sovietice (cîșeul 3). — Conducătorul delegației, V.N. Stolelov vizitînd muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa” (cîșeul 4).

Historiorul de muzică, Luna prieteniei le-a adus o mare bucurie: concertul celebrului violonist sovietic David Oistrach. — Ovațiile și aplauzele entuziaste ale publicului au răspîdit de fiecare dată înalta măiestrie a marelui artist (cîșeul 5).

De la stînga la dreapta: Membrii delegației sovietice depunînd o coroană de flori pe locul unde se va înălța monumentul ostașului romîn (cîșeul 1). Aspect de la întîlnirea lui A. P. Maresiev cu tineretul din Capitală. În medaliaon A. P. Maresiev vorbind (cîșeul 2). Delegația sovietică vizitînd fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej” din București (cîșeul 3).

FILMUL LUNII PRIETENIEI

Concertele Oistrach

Artista care îndrăznește să interpreteze o lucrare de a lui Mozart trebuie să fie stăpîn pe virtuozitatea sunetului ca și pe virtuozitatea instrumentalului.

Față de ceilalți autori, arta lui Mozart este cea ce ar fi în pictura frescă pe lingă tablourile în ulei. Desenul, expresia, nu pot fi corectate în frescă. Dai jos tencuiala și începi din nou.

Astăzi lui Mozart, cu transparența ei sonoră, cu fraza melodică afectuoasă, surzătoare și patetică în același timp, este alt de perfecție, încît tot ce i se adaugă în expresie o îngreunează, iar dacă nu i se dăruiește toată intensitatea ce i se cuvine, i se strîbește din precizia desenului armonic. Ritmul mistic al exactității linilor dintr-o problemă de geometrie. Veselul este expresia robustă a geniului său. Nu șovăie niciodată. Îzbucnește fără explicații, însă te convinge imediat. Tot alt de rapid este și puterea lui dramatică. Printr-o întorsătură neașteptată a unei modulări creează o senzație tragică.

Un interpret mozartian n-are timp să sublinieze. Poartă numai să fie în acord absolut cu Mozart, să-și afirme personalitatea, contopind-o în muzică. Acest act de dăruire este cel mai greu. Cere maximum de luciditate în maximum de supunere, o conștiință artistică epurată de vanitate, o cunoaștere științifică a argumentelor mozartiene.

Ne-a fost dat să ascultăm simbioză la 13 octombrie, la Ateneu, o simfonie de Mozart, dirijată de Silvestru cu orchestra Radio, și concertul în la major cîntat de David Oistrach.

Interpretarea acestor doi mari artiști o merită entuziasmul cu care au fost răspunși. Simfonia — ca și concertul — sint opere de tinerețe. Mozart avea 18 ani cînd a scris simfonia. Geniul lui melodic șiștește ca izvoarele din culmea a celei regiuni ale Salzburgului, unde munții își ogîndesc unduirea în privirea verde a lacurilor.

Ce frumos, cît de delicat a condus Silvestru jocurile sonore dintre obi și corzi, melodiile de variații multiple, cu ce tact a pînă în atmosferă părții lente! În final, simfonie romantică, se dezvoltă melodie romantică ce, sint întîrzie de o știință contrapunctică precocă. În toată această lucrare cu frăgeșii florale, parcă se percepe ce va fi mai tîrziu ceaaltă simfonie, marea simfonie în același ton de sol minor.

Concerto-ul în la major, compus la vîrsta de 19 ani, este de o rară bogăție melodică, cu îndrăznețe ornamentații, jocuri savante între

vioară și orchestră și un final în formă de menueț, în care se strecoară un dans unguresc cu iz transilvănean, utilizat de Mozart cîntăva ani mai tîrziu, cînd va prezenta dansuriu din „Răpirea din Serai”.

David Oistrach nu este numai un mare violonist, dar și un gânditor al muzicii. Prin el, muzica pare simplă, naturală. Efortul este eliminat, sunetele se succed în mod firesc, cu bucuria de a fi și de a răspîdi bucuria. Mișcările concrete din care se produce sunetul, la el nu le simți. Nu simți arcașul pe coardă, nici degetele. Parcă o atingere din natură, o briză primăvărată, a atins vioara fermecată și cîntă cu glas rotund, pur, înălțator. Interpretarea lui a fost o adevărată lecție de stil. Totul era proporțional, clar, rafinat.

Neori, în trîliri, care în nici un moment n-au vrut să capete brio de virtuozitate, vedea aripoare de pasărele. Alteori, în frazele lungi, se urea sunetul pînă la seninătatea culmilor. Cu toată autoritatea sa personală, simțea că se urea nevăzut, nestînit, lăsîndu-ne să primim evocarea muzicală liberată de orice atingere.

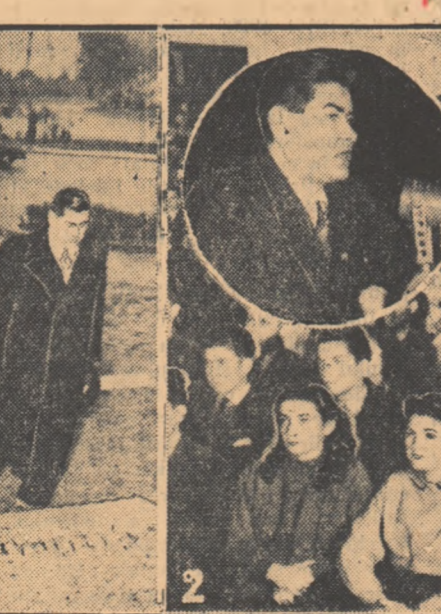
Viața tînră cîine ar fi putut să o povestească mai bine decît David Oistrach? Energia copilărească din dansul ultimei părți a fost redată de violonist cu un accent irezistibil și fără nici o duritate. Și, în adagio, vioara a avut un glas de intensă melancolie și pianissimo cu substanță sonoră confîind o emoție comunicativă.

Desigur, această interpretare are o mare valoare artistică și îl aştează pe muzicantul sovietic pe lingă cei mai de seamă violoniști ai timpului.

În concerto-ul de Brahms au strălucit calitățile de cîntă muzicală și acel legat spiritului atît de convingător. În partea întâi, după cadență, a topit fraza retrîrșii într-un ton alb, bine venit pentru inspirația lui Brahms, care oscilează întotdeauna între vis și viață. Cred însă că n-a vrut David Oistrach să sublinieze caracterul de neliniște, de angoasă tragică, caracteristice în toată opera lui Brahms. A rămas pe pragul emoției. N-a dorit să-și deștepte. Fiecare mare artist își alege locul de unde va viziona peisajul muzical. Trezărînd clipe sint independente de viață.

David Oistrach ne-a răscolit pînă la lacrimi, cîntînd acum cîntăva ani concerto-ul de Mendelssohn.

Gravitatea cu care a redat concerto-ul lui Brahms ne-a convins de răspunderea pe care și-o lua, de a încheia un vis și a-i dărui viață.

PRIETENA NOASTRA

cartea sovietică

Un nou orizont omenesc în artă

Intilnirea noastră cu literatura sovietică, intilnirea a cărei antecesoră o sârbătorim în fiecare an, înseamnă și pentru cel ce scrie și caută oșenic mijlocul de expresie cel mai potrivit și lucrul cel mai vrednic de a fi exprimat, și pentru cel ce citește și caută în cărți acel lucru pe care în viața îl găsește diuz și micodău ca toate lucrurile lui laolaltă, o sârbătoare mereu nouă, a cărei bucurie nu s-a învechit, pentru că în asemenea intilniri nu numai că se descoperă o însemnată, ci fiecare zi în care primăvăr de la nouă tău prieten darul lui de pref.

Darul acesta este deschiderea unui nou orizont omenesc în artă, este descoperirea unei noi perspective artistice, este prezența în viața noastră a unei literaturi care îmbracă în simplitate a formei, ideile cele mai vrednice de a fi rostite de oameni pentru omenie. Într-un cuvânt, este literatura realist-socialistă, care crește făptura omenescă, care hrănește spiritul, pentru că deosebit de ea mai adevărată față de viață și cele mai adânci posibilități ale făpturii care gîndeste, iubeste și construiește.

Literatura sovietică nu s-a tot dintr-o dată, ca un copac mare, care n-are avea rădăcini nădădite. Rădăcinile ei pornesc de departe, din adînc, și dacă am avea să le dăm nume de oameni, ele s-ar numi Pușkin, Dostoievski, Cehov, Tolstoi, Gorki. Într-un asemenea copac n-ai putea crește decât din pământul Rusiei, cel muncit și de om de un popor arădat, puternic, străbătut din cînd în cînd de furtuna războaielor sociale, și răcolit, înnoit pentru totdeauna de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Dragostea pentru om, interesul pentru frîntîmîrile lui, pentru nevoia lui de a găsi cea mai potrivită formulă de viață, călătoria unui înțeles grav și adînc, realității, punctul de vedere social, statură făpturii omenesci nu undeva, în spațiu, ci în condiții sociale, în condiții politice, în condițiile etice ale unei societăți, frîntîmîrile lui de ordin moral, au fost întotdeauna preocupările principale ale scriitorilor clasici ruși.

În vreme ce pe piața literară mondială circulau mîre și curente, de la care făceau excepție marile personalități artistice de orînd, dar în care se încadrau scriitorii de toate dimensiunile ca purtați de vînt, mîre și curente, te care se trudeau cu bună știință să îndepărteze cât mai mult literatura de viață, să scoarască lucruri nemiopmentite, să găsească forme de expresie care în sine să fie curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

Cititorii în fața bazarului de cărți sovietice în librăria „Cartea Rusă”

depășe misiunea literară a înaintașilor lor și trăind într-o epocă în care artiștii nu mai reveneau numai simțina dureroasă de a pune întrebări și a cere explicații de a da răspunsuri, pe care le dădea realitatea din jurul lor, au zugrăvit și zugrăvesc un om care își cunoaște drumul, linia și puterile.

Scopul literaturii sovietice a devenit în chip deliberat, fără ocol, ca o sarcină de onoare, oglindirea omului nou, a celui om despre care Gorki scria, în 1931: „Omul nou crește cu adîncime. Creșterea lui se manifestă incontestabil în lupta sa nerestricționată împotriva moștenirii trecutului, în năzuința sa fermă către un fel mare, în acțiunile sale eroice și umiltoare pentru înarmarea țării cu o cultură nouă. Așutul energiei sale abraze tot mai mult spre el proletariatul din toate țările”.

Din capul locului, această literatură care oroa să spună ceea ce simțea, nu s-a creată la întimplare izvoare din capriciile fanteziei unor scriitori purtați de oagi dorințe de a se exprima pe ei înșiși cu particularități lor secolice deci interesante, nici să abragă cititorul prin tratări nemiopmentite a ocupat un loc mult mai important mult mai plin de rosturi în cultura sovietică. Din capul locului ea a fost un factor de primă însemnată în educarea maselor, în opera de construire a țării, în deșteptarea și înarmarea, spirituală a omului sovietic și a omului de pretutindeni care a putut beneficia de ea, a fost o cale de înnoirea de a lumii, a vieții, a păinii spre care merge societatea umană.

Din capul locului ea a devenit un mijloc de milioane de oameni și mîre și omul în lume, făcându-l om din poporul acesta de milioane. Acest fenomen iată pentru prima dată în istorie, iată în veacul nostru în Uniunea Sovietică, marchează un punct de răscruce emoționant, zguduit, în evoluția culturii. Gîndiți-vă: cartea, năvela, poezia, romanul sînt necesare oricărui om ca piine, ca hrană.

Scriitorul sovietic, scriitorul care a înțeles rostul scriurii lui ca pe un rost social și propriu sa muncă odivă cu orice altă muncă omenească și care mai departe omul pe calea libertății, adică, rului, înfrîngerii lui și în jurul lui a tot ce sînt în drumul progresului, chiar dacă acel lucru care trebuie înfrînt și omul, așezat din punct de vedere etic, avăntului din punct de vedere personal, scriitorul sovietic conștient că literatura nu se scrie numai ca să fie plăcută și simțitoare, a fost și este, înainte de orice, un purtător al celor mai fierbinți, mai generoși și mai revoluționari idei și pentru că a fost conștient de asta, cartea lui a devenit în esență, bunul literar.

Scriitorii sovietici au lăsat ca sîmle, fie lor specific, adică ca sîmle creației lor literare, pentru construirea socialismului după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, în acea perioadă eroică în care desăruși dintr-ună și din afară țării încercaseră să mîreze muncă partizanală bolșevică și să facă să se clatine încrederea maselor. Versurile lui Maiaikovski, piesele lui Tolstoi, proza lui Soloviev, bucurarea, în ciuda condițiilor în care se făcea, au fost un mijloc de înnoire a omului.

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

Valoarea educativă a cărții sovietice

ION MARIN SADOVEANU

Cu prilejul sărbătoririi Lunii prieteniei romino-sovietice vitrinele librărilor s-au împodobit în mod special. Cartea sovietică în toată bogăția și diversitatea ei ne este înfățișată. În felul acesta ne putem da seama nu numai de frumusețea de prezentare dar și de rolul imens educativ prin materialul pe care-l aduce.

Fiește că și cartea sovietică reprezintă două grupuri mari de lucrări: științifice și de creație literară propriu zisă, careia trebuie adăosă cultura umilistică, în general. Din primul grup, cartea științifică propriu zisă, prezintă un capitol de inițiere pe specialitate. Totuși cu obirșia în acest material prețios își găsește linia ei o altă categorie de publicații, care în Uniunea Sovietică și-a realizat cea mai desvîrșită formulă. Este cartea de popularizare, folosind în aceeași măsură fondul riguros științific, pentru construirea unor agreabile inițieri sau dacă ne aflăm în cuprinsul disciplinelor istorice, folosind evocarea. Aci se întreprind călătoriile în timp și în spațiu, făcînd permanent dovadă de inițiativa, curajul și puterea omului.

De la povești fantastice cu inspirație în paleontologie și pînă la îndepărtate expediții în oceanele polare, cartea sovietică aduce pentru pasionate categorii de lectori pregătirea pentru alte două soiuri de lecturi superioare: și pentru cele științifice și pentru cele literare. Imi reamintesc o carte mai de mult apărută, a lui M. Ilin și E. Segal: „Cum a ajuns omul să fie un urlaș”, în care în încadrarea unor excelente cunoștințe din istoria culturii se arată creșterea omului în puterea și inventivitatea sa, din un tablou cuprinzător menit, educativ, să stîrnească admirația și să provoace a cititor rîvna de a imita creșterea aceasta neînțăță a ființei umane. În felul acesta Cartea Sovietică, prin fondul nu redus de scriitori de toate categoriile, pe baza unei bune orientări materialiste, de cunoașterea lumii, întreprinde iarăși, cu mai multă pregnanță și adîncire reactualizarea unei anumite literaturi care merge de la modelul marilor cărți de călătorii, clasice atîzi, a unui Defoe sau Swift și pînă la un Jules Verne, firește depășit. Secolul cărții acestei atit de prețioase folosește la popularizarea sa și materialul din cu-

le și una în plus, — o însemnată valoare educativă. Prin satiră, Gogol; prin largă desfășurare epică, Lev Tolstoi; prin adîncă frîntîmă umană, Dostoievski; prin adînciri spre o limpezire în vîmuri turburi, Cehov și alții alții scriitorii au adus permanent în această foarte mare literatură între toate literaturile lumii din totdeauna o înaltă și permanentă preocupare morală. În acest fel considerată, circulația cărții ruse duce cu ea pretutindeni vestea cea bună a perfecționării și creșterii morale a omului. Fiește că alături de cartea rusă clasică, cea sovietică de astăzi nu reprezintă mai puțin punctul acesta de vedere. Ba din contra. De la marele Maxim Gorki și pînă la cel mai tînr scriitor sovietic, grăia de a înfățișa pe omul brînzat, ieșit astfel din lupta cu natura și cu el însuși este permanentă. Așadar, în rezumat trebuie să subliniem că încadrat în genul creator al poporului rus și sovietic și al scriitorilor lor, fenomenul literar reprezintă în cultura marelui neam din Răsărit permanent și o înaltă perspectivă educativă și morală. Dar activitatea tiparilor sovietici nu se oprește aci. Trebuie să reamintesc, cred, acțiunea vastă de traduceri din marile literaturi străine. Victor Hugo a năruit în multe volume: Cervantes, Dante, Goethe și mai ales Shakespeare. Cultura sovietică de astăzi cunoaște valornși cercetători în toate limbile. Germanistică, romanistică, engleză, literatură nordice și vechi, toate sînt cercetate, toate marile opere sînt publicate. Scriitorii mari noi au juns la mare notorietate: Rolland, Barbusse, Nexô, Mihail Sadoveanu sînt traduși și tipăriți în sute de mii de exemplare. Un lucru deosebit de interesant, iarăși, pentru o largă acțiune educativă, s'nt publicările în limbă străină (Rolland, Maupassant, Schiller și alții) cu prețioase comențări și literare și de limbă. Sînt instrumente prețioase pentru a progresa în același timp și într-o cultură străină și în literatura ei. Și firește că din această mare întreprindere de tipărire, a cărei valoare educativă se afirmă din orice perspectivă ar fi privită, nu se poate lăsa în afara cartii ilustrată și luxos prezentată. Ni s-a oferit cîndva un minunat „Don Quixote” și alături de el un „Petru I” al lui Alexei Tolstoi. Povești și poeme îmbracă adesea haina aceasta sărbătorească. Înțeleg că este și aci o creștere educativă în ispită mare pentru omul pe care să-și acelușască o bibliotecă personală. Grăia de a tipări cartea în asemenea condiții, impune grija de a o achiziționa și a o păstra frumos. Și astfel în vremuri nouă cînd milioane de oameni sînt chemați în scopul culturii vor crește în noi și nobile bucurii bibliotecii pretutindeni.

Talentații ilustratori sovietici excelează nu numai în fustrarea cărților din literaturile naționale. Cărți clasice sau moderne europene, găsesc în Uniunea Sovietică, astăzi, vizuiri precise și realizări ferice sub creionul pictorilor sovietici.

Din aceste multiple aspecte privită, cartea sovietică, sărbătorită astăzi, prezintă permanent un fenomen de educare largă a maselor. E o întreprindere vie, legată de popor, pornită din genul său și reînnoită în inmiță, strălucitoare și folosită roadă.

Cărți noi apărute în Ed.tura „Cartea Rusă”

- A. P. CEHOV: Opere vol. V. (Schife și povești).
- M. GORKI: Trilogie: „Copilăria”, „La stăpin” și „Universitățile mele”.
- L. A. GONCEAROV: Fregata Palad (roman-gazetă).
- F. GLADKOV: Energia (roman).
- V. ȘIȘKOV: Emelian Pugaciov vol. I-II. (roman).
- V. OVECIKIN: Schife și nuvele.
- O. LEASKOVSKAIA: I. E. Repin (Monografie).
- GORKI: Despre literatură (Articole de critică literară).
- A. CIUKOVSKI: Cerul Baltice (roman).
- V. OZEROV: Chipul comunistului în literatura sovietică; (Studii de critică literară).
- LEONID LEONOV: Pădurea rusească (roman).
- SOTA RUSTAVELI: Viteazul în piele de tigru (poem).
- DR. PETRU GROZA: Am văzut cu ochii Taria Păcii (însemnări de călătorie).
- V. V. STASOV: Studii vol. I.
- A. FADEEV: Înfrîngerea (în limba maghiară) (roman).
- V. SOBOLEV: Raza verde (în limba sîrbă) (nuvele).
- V. V. STASOV: Liszt, Schumann, Berlioz, în Rusia (Studii de critică muzicală).
- V. SILVESTRU: Din folioliul spectacolului.
- I. GRIGORESCU: Invinsul Terek

Introducere la poezia sovietică (II)

După cum am arătat în primul nostru articol, literatura sovietică nu este un fenomen spontan: ea are îndepărtate, groase și puternice rădăcini istorice în elanul progresist și popular în conținutul de idei din ea. În ce mai apropiate de o concepție materialistă a lumii și temeinice pornite pe drumul unei teorii realiste a literaturii, ce caracterizează întreaga cultură rusă a secolului al XIX-lea. Fără acest mare scut, care este momentul apropiării drumurilor poporului și intelectualității, nu vom putea înțelege nici momentul contopirii, nici confundării celor două drumuri, care încep odată cu Marea Revoluție din Octombrie.

Am văzut că el a transmis literaturii sovietice o moștenire solidă, întemeiată pe realism critic și caracterizată prin tripla trăsătură a combativității, patriotizmului și democratismului. Dar, după cum spunem, aceasta explică mult, dar nu explică tot, și nu explică, poate, anumite aspecte esențiale ale transformării literaturii ruse în literatura sovietică precum și atele, absolut proprii, specificității acesteia din urmă. Un salt uriaș calitativ s-a produs, o revoluție organizată, care a dat naștere și ne pune în fața unui fenomen pe care, în ciuda strînelor lui ainiții cu trecutul și tradiția, putem și trebuie, totuși, să-l considerăm drept un fenomen nou. Vom încerca, în cadrul acestui mic studiu să definim, pe cel posibil într-un spațiu atit de limitat, acest fenomen nou, mărginindu-ne însă la domeniul poeziei, și, în interiorul acestui domeniu, punînd accentul pe poezia lirică.

Să ne punem în situația cititorului care în contact cu poezia sovietică printr-o antologie. Acest cititor se găsește în situația foarte insuficientă, foarte imperioasă, pentru a obține o cunoaștere a poeziei sovietice, dar înțelegând de bine plasat pentru a-și face o justă idee de ansamblu asupra poeziei sovietice, adică asupra trăsăturilor generale, distinctive, ale unui fenomen de cultură colectiv. Ei bine, acest cititor, — cititor, să presupunem, și de alte antologii, cunoașcător și al altor fenomene poetice naționale, — va fi extrapat, în primul rînd, de unitatea extraordinară a acestei poezii. Nu unitate stilistică, nu unitate formală, nici măcar nu unitate tematică. Nu, ci unitate sufletească, morală și

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Scriitorii sovietici, urmași ai marilor clasici ruși, crescuți în focul revoluției și în anii puterii populare, au dus mai

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

poeziei în furtuna istorică prin care trecea patria sa o forță mult superioară abaterii lui pentru de adaptare, ei se călăuzesc, se desprind, se batjocoresc pe sine:

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

„Sînt mîre și curiozități și noutăți, și în sine să surprindă și să chema, în vreme ce mîre și curente pe continentul nostru și cereau reacționale, cazul particular, bizarul și actual grațios, ca și cum cea mai rodnică ocupație a artistului ar fi fost să descopere cât de puțin cădea omul sau cît de mult se poate lipsi el de echitatea omenescă, scriitorii ruși, necorupți de aceste curente, s-au întors întotdeauna care și în saloarea, pe plan etic și social, pe plan politic și spiritual, pentru individul uman.”

Baletul sovietic la Londra

ANDREI TUDOR

Ecoul puternic produs de spectacolele baletului sovietic la Londra amintește, prin tot ceea ce s-a scris de către marii artiști englezi și de către specialiști despre perfecția artei coregrafice sovietice, de succesul înregistrat, în 1909, de baletetele rusești ale lui Sergiu Diaghilev, care au revoluționat arta dansului în toată Europa.

Baletul sovietic se bazează pe o tradiție foarte veche. Lăsând de o parte predispozițiile și aptitudinile speciale ale poporului rus pentru această artă — așa cum dovădesc minunatele dansuri populare ruse — trebuie subliniat și existența

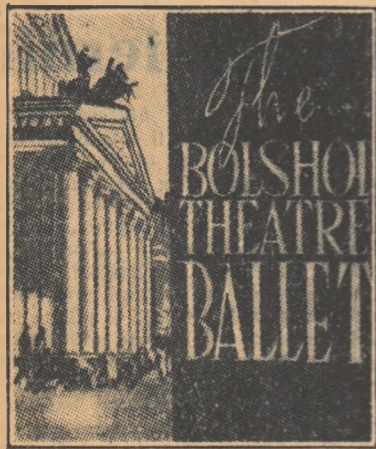
let a apărut o nouă unitate de măsură.

Într-adevăr, baletul sovietic a adus o nouă unitate de măsură, care desigur va contribui la dezvoltarea și împrăștierea baletului din alte țări, prin strălucitul exemplu ce l-a dat la Londra.

Critica se ocupă atât de fiecare dansator în parte, cât și de concepția generală a baletului. Negreșit, Galina Ulanova a întrunit admirația returnată a tuturor, iar alături de ea au fost remarcate și celelalte stele ale trupe: Nina Cistova, Strucikova, Zviagina, Kondratieva, Timofeeva, Vilin, Golman, Jdanov, Farmanian, Samonov, etc. La fiecare balet, a fost scos în evidență tehnica înaltă, concepția dansului, integrarea armonioasă în ansamblu, sensibilitatea scenică, ținuta expresivă și plastică a mișcărilor, etc.

În această privință, nu se pare semnificativ următoarea remarcă făcută de un critic al zărilor „Observer” care spune că „Ulanova nu se gândește să facă numai din mulele ligari de virtuozitate decât făceau predecesorii săi, ci să creeze într-un mod cât mai izbucnit caracterul”. Menționând acest fapt, criticul subliniază că în locul de a dansa al Ulanovei, principalul este jocul și nu dansul. În acest chip, se remarcă și se elogiaza arta realistă a baletului sovietic, pentru care, obiectivul artistic este expresia, zugrăvirea caracteristicilor și nu virtuozitatea coregrafică în sine. Așa cum am avut prilejul să constat și noi în diferitele recitaluri de dans oferite de artiștii sovietici, am văzut că, în toate recitalurile lor, caracterizate printr-o tehnică excepțională, acestea erau totdeauna subordonate expresiei.

Album editat cu prilejul turneului în Anglia.

Album editat cu prilejul turneului în Anglia.

acestei îndelungate tradiții. În istoria dansului se face mențiunea că, încă în secolul al XVII-lea, o echipă de „moscoviți” a venit la curtea Regelui Soare să studieze arta dansului, așa cum era ea practică în Apus. La începutul secolului următor, sub împărăția Ana, s-a și înființat o academie de dans, sub conducerea maestrului francez Landé, care, mai târziu a fost urmat de un alt celebru maestru de balet, Hilferding. Sub Caterina cea mare, au funcționat ca profesori la Academia de Balet din Petersburg francezul Le Pic și faimosul dansator italian Angiolini.

Acastă influență a școlii clasice franceze de balet a continuat și ulterior; ea s-a găsit totdeauna însă pe acele elemente naționale — pe simțul plastic și ritmic al rusilor — din care de-a lungul anilor s-a făcut baletul rus, cu trăsăturile lui specifice, cu realizările lui deosebite și nedepășite de nici o altă școală coregrafică din vremea noastră.

După un proces destul de îndelungat, care s-a desășurat în a doua jumătate a secolului trecut, baletul rus și-a găsit expresia sa, originală și desăvârșită. În 1909, când Sergiu Diaghilev a prezentat, pentru întâia oară, la Paris baletetele rusești, spectacolele de au stîrnit un entuziasm de nedescris. Pentru declinul de atunci al baletului occidental, strălucite spectacole ale baletetele rusești au fost o infuzie proaspătă și viguroasă, care a revoluționat complet această artă, atât în Apus, cât și în America. Ele au determinat o excepțională înflorire a celorlalte arte: muzica și plastica. Să nu uităm că de spectacolele baletetele rusești sunt legate cele

Spectacolele baletului sovietic la Londra au constituit, se poate spune, un mare eveniment artistic asemănător celui al apariției baletetele rusești, la Paris, în 1909. După multă vreme, publicii din Apus are prilejul să aibă contact direct cu arta coregrafică a poporului rus, care în ani puerili sovietici, a obținut și în acest domeniu realizări uriașe. În baletul sovietic nu este numai forța unei strălucite tradiții, dar, mai ales, vigoarea și prospețimea unei arte noi, care s-a dezvoltat și a înflorit în anii acestia. Pentru publicii din Apus, pentru care amintirea baletetele rusești ale lui Diaghilev înseamnă o culme nedepășită de atunci, spectacolele trupe de balet de la Teatrul Mare din Moscova au însemnat o surpriză, au provocat uimirea tuturor: ele au arătat imensele progrese realizate de arta sovietică. Mari critici ca Arnold Haskell, unul din cei mai mari teoreticieni contemporani ai coregrafiei, își exprimă admirația față de rezervele pentru baletul sovietic, cel mai bun din lume. De asemenea, Andrew Smith scrie textual în „Daily Herald”: „Acest balet al Teatrului Mare întrece toate baletetele din lume, prin viziunea desășurată a sale, prin strălucirea scenelor sale, prin forța imaginativă. Am văzut dansul în multe țări, începând cu America și terminând cu Japonia, dar toate își pierd strălucirea în comparație cu baletul Teatrului Mare din Moscova, în experiența noastră de ba-

let a apărut o nouă unitate de măsură. Într-adevăr, baletul sovietic a adus o nouă unitate de măsură, care desigur va contribui la dezvoltarea și împrăștierea baletului din alte țări, prin strălucitul exemplu ce l-a dat la Londra. Critica se ocupă atât de fiecare dansator în parte, cât și de concepția generală a baletului. Negreșit, Galina Ulanova a întrunit admirația returnată a tuturor, iar alături de ea au fost remarcate și celelalte stele ale trupe: Nina Cistova, Strucikova, Zviagina, Kondratieva, Timofeeva, Vilin, Golman, Jdanov, Farmanian, Samonov, etc. La fiecare balet, a fost scos în evidență tehnica înaltă, concepția dansului, integrarea armonioasă în ansamblu, sensibilitatea scenică, ținuta expresivă și plastică a mișcărilor, etc. În această privință, nu se pare semnificativ următoarea remarcă făcută de un critic al zărilor „Observer” care spune că „Ulanova nu se gândește să facă numai din mulele ligari de virtuozitate decât făceau predecesorii săi, ci să creeze într-un mod cât mai izbucnit caracterul”. Menționând acest fapt, criticul subliniază că în locul de a dansa al Ulanovei, principalul este jocul și nu dansul. În acest chip, se remarcă și se elogiaza arta realistă a baletului sovietic, pentru care, obiectivul artistic este expresia, zugrăvirea caracteristicilor și nu virtuozitatea coregrafică în sine. Așa cum am avut prilejul să constat și noi în diferitele recitaluri de dans oferite de artiștii sovietici, am văzut că, în toate recitalurile lor, caracterizate printr-o tehnică excepțională, acestea erau totdeauna subordonate expresiei.

Spectacolele sovietice au cuprins, pe lângă „Romeo și Julieta” și baletetele „Giselle”, muzica de Adolphe Adam și „Finta din Baccarat”, cu muzica de B. Asafiev. Fiecare dintre aceste spectacole — repetate de câteva ori — au constituit evenimente excepționale în viața artistică engleză, și au însemnat o importanță contribuție la stringerea legăturilor artistice dintre Anglia și Uniunea Sovietică. Și artiștii și publicii englezi au înțeles, în aceste minunate manifestări de artă, omizentele noi ale artei sovietice, generoase și de largă umanitate.

S-ar părea că nu e mult de când oamenii sovietici și-au luat rămas bun de la oamenii de știință, de la marinarii, aviatorii și constructorii care au plecat spre îndepărtata Antarcidă. Se împlinesc în curând un an de muncă a observatorului „Mirni” de la Polul Sud. În acest răstimp s-au realizat multe. A sosit însă timpul ca rezultatele noastre să fie înlocuite. „Motonavele-Diesel „Obi” și „Lena” și vasul „Kooperatka” s-au și pregătit în vederea călătoriei spre cel de al șaselea continent. Noul colectiv al expediției, nu numai că va continua lucrările de cercetări pe continentul de la Polul Sud, precum și în apele care-l înconjoară.

Ne aflăm în ajunul „marei sezon” în Antarcidă. La Paris s-a înțeles de curând o conferință în vederea pregătirii pentru Anul geografic internațional. Cercetătorii noștri s-au întâlnit cu membrii expedițiilor din S.U.A., Anglia, Franța, Australia, Norvegia, Noua Zeelandă, Argentina, Uniunea Sovietică și alții țări. Oamenii de știință sovietici au făcut comunicări asupra primelor rezultate ale cercetărilor și ale perspectivelor lucrărilor expediției complexe în Antarcidă a Academiei de Științe a U.R.S.S. Conferința a relevat că Uniunea Sovietică a îndeplinit în Antarcidă programul

lucrărilor prevăzute pentru anul geografic internațional. Majoritatea bazelor științifice ale țării participante la explorarea regiunilor din jurul Polului Sud vor fi create pe litoralul Antarcidei și al insulelor din apropiere. Vor fi create stațiuni și în interiorul continentului. În afară de bazele noastre, Vostok, Sovetskaiia și Pionerskaiia se vor crea stațiuni americane la Polul Sud și în Tara Mary Bard, o stațiune franceză în apropierea Polului Magnetic de Sud și una australiană la 400 de kilometri în sudul golului Mawson — în Tara McRobertson.

Vecinii noștri cei mai apropiați sunt membrii expedițiilor polare australiene, americane și franceze. La apusul stațiunea „Mirni”, în Tara McRobertson, se golu Mawson. Lucrarea de trei ani o stațiune științifică australiană permanentă. Una din bazele științifice americane va fi creată în apropierea unei polare pe litoralul Țării Knox, la est de Mirni. Mai departe, în Tara Adelle vor urma oamenii de știință francezi.

Oamenii de știință sovietici care se îndreaptă spre Antarcidă vor continua să studieze influența proceselor atmosferice din Antarcidă asupra circulației generale a atmosferei Pământului, particularitățile proceselor sinoptice, distribuția elementelor meteorologice în atmosfera liberă a continentului de la Polul Sud. Ei vor efectua cercetări în ionosferă, vor studia razele cosmice și legătura lor cu fenomenele meteorologice și magnetice. Se proiectează cercetarea geologică amănunțită a teritoriilor ne-

A. TREȘNIKOV

Erout al Muncii Socialiste, șeful expediției continentale în Antarcidă a Academiei de Științe a U.R.S.S.

coperte cu gheață de pe continent, a așa numitelor „oaze”. Studiarea formării lor prezintă un interes interes. Aceste „oaze” au legătură directă cu istoricul apariției și dezvoltării Antarctidei și al vecinilor ei legătură geologică cu celelalte continente.

Observatorul „Mirni” se află în apropierea unei din „oazele” antarctice care se întinde pe aproape 600 kilometri pătrați. „Oaza” Banger este situată la 370 kilometri la răsărit de tarmul Pravei. Cercetătorii sovietici au vizitat în nenumerate rânduri „oaza” și au strins un material interesant.

Se va fotografia din avion litoralul din vestul și estul Țării Pravei, precum și distanța dintre observatorul „Mirni” și stațiunea Vostok și Sovetskaiia. Intense cercetări științifice se vor desfășura în regiunea observatorului „Mirni” și a ghețurilor Shaelton, a oazei Banger, a munților Gauss și a ghețurilor din insula Scott și din Danmen.

În interiorul Antarcidei vor fi create două stațiuni științifice sovietice. Una — Vostok — în regiunea Polului Magnetic de Sud, la o distanță de aproximativ 1500 kilometri de Mirni și alta — Sovetskaiia — în apropierea „polului inaccesibilității relative”. Pentru a se ajunge la acest punct al continentului vor trebui străbătute aproape 2200 de kilometri printr-un pustiul de gheață.

Pe distanța dintre observatorul „Mirni” și interiorul Antarcidei, membrii expediției vor face cercetări asupra învelșului de gheață și a climii. Pentru o mai bună organizare a bazei Vostok vom folosi stațiunea Pionerskaiia din interiorul continentului.

Doisprezece membri ai stațiunii Vostok și zece membri ai stațiunii Sovetskaiia vor efectua cercetări aerolo-

Tratatul sovieto-japonez „Dorim să fim buni vecini”

Slăbirea încordării internaționale, intensificarea contactelor dintre popoarele Uniunii Sovietice și Japoniei, vecinătatea și tradiționalele legături comerciale — toate acestea crează imperios necesitatea de a stabili relații normale de bună vecinătate între cele două țări. Cu toate că nu există relații diplomatice, în ultima vreme se observă o încredere considerabilă a legăturilor dintre popoarele U.R.S.S. și Japoniei. Uniunea Sovietică a fost vizitată de o delegație parlamentară japoneză, care a avut posibilitatea să cunoască diferite laturi ale vieții poporului sovietic. Oamenii sovietici au primit cu căldură și prietenie pe activiștii și artiștii japonezi precum și delegația de oameni de cultură și știință. Japonia a fost vizitată de reprezentanții ai organizațiilor obștești sovietice și de oameni de cultură și artă.

În Japonia se fac tot mai des auzite voci care cer stabilirea de relații de bună vecinătate cu U.R.S.S. Astfel, la ultimul său congres, Consiliul general al sindicatelor din Japonia a adoptat o rezoluție în care cheamă la restabilirea cât mai grabnică a relațiilor normale cu Uniunea Sovietică. Această rezoluție a fost adoptată în numele a trei milioane de muncitori japonezi în rezoluție se arată că „încrederea în relațiile sovieto-japoneze contravine dorințelor poporului japonez”. În același spirit s-a pronunțat recent influentul ziar japonez „Tomuri”. „Dorim să fim buni vecini”, „Japonia și U.R.S.S. trebuie să trăiască în pace” — acestea sînt lozincile rostite la zecele de adunări care au avut loc în întreaga țară.

Poporul japonez știe bine că nor-

malizarea relațiilor sovieto-japoneze deschide perspectivele întăririi și largirii legăturilor comerciale și economice între cele două țări. Cercurile de afaceri suedeze cu mult interes propunerea Uniunii Sovietice cu privire la dezvoltarea comerțului între cele două țări în așa fel încît, în următorii cinci ani, volumul comerțului anual să poată atinge minimum un miliard de ruble (c. 500 de milioane ruble pentru fiecare parte). Asociația de sprijinire a dezvoltării comerțului sovieto-japonez a trimis recent primul ministru al Japoniei, Hayatoma, o scrisoare în care-i cere „să depună toate eforturile în vederea lărgirii comerțului între cele două țări”. Asociația dorește să stabilească pentru primul an un volum comercial însumând 76 milioane de dolari pentru fiecare parte, care va fi apoi sporit la 160 milioane dolari.

Apelul în vederea stabilirii de relații diplomatice cu U.R.S.S. ogîndeste starea de spirit a majorității covirtoare a poporului japonez. Poporul japonez vede în normalizarea relațiilor sovieto-japoneze întărirea situației internaționale a Japoniei, un pas înainte pe calea spre desființarea izolației artificiale a țării de unul din cei mai apropiații vecini ai ei, pe calea spre obținerea unei adevărate independențe.

Poporul sovietic s-a roșit și se rostește pentru normalizarea cât mai grabnică a relațiilor sovieto-japoneze. Oamenii muncii din U.R.S.S. nădăjduiesc că în această problemă se vor obține rezultate pozitive și că în curând vor fi stabilite relații normale între U.R.S.S. și Japonia.

E. IVANOV

La 15 octombrie au început la Moscova tratativele dintre delegațiile guvernamentale ale Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste și Japoniei cu privire la normalizarea relațiilor dintre U.R.S.S. și Japonia.

Din delegația sovietică fac parte N. A. Balgamin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N. S. Hrusciov, membru al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., iar delegația japoneză este condusă de Hiro Hayatoma, primul ministru al Japoniei.

În cuvîntarea rostită la prima sesiune, N. A. Balgamin a declarat: „Guvernul sovietic consideră că restabilirea relațiilor pasnice și de bună vecinătate dintre statele noastre nu numai că va pune capăt stării de război dintre U.R.S.S. și Japonia ci totodată va deschide, în interesul po-

popoarelor celor două țări, calea spre o largă colaborare economică și culturală dintre ele, va servi cauzăi întăririi păcii în Extremul Orient. Sintem convinsi de faptul că restabilirea relațiilor normale între țările noastre vor putea desășura și dezvoltarea comerțului stabil, reciproc avantajos, pe scară largă, vor putea face schimb de delegații științifice și tehnice și să organizeze de asemenea schimburi culturale. Pentru aceasta există toate condițiile necesare și acest lucru, după părerea noastră, va fi avantajos atât pentru U.R.S.S. cât și pentru Japonia”.

În cursul tratativelor au fost luate în discuție proiectul de declarație comună și proiectul de protocol cu privire la dezvoltarea comerțului și acordarea de către Japonia a națiunilor celor mai favorizate. Tratatul este continuu.

Aspect de la prima intrevvedere între cele două delegații.

A doua expediție sovietică în Antarcidă

gice, meteorologice, geofizice, magnetice și glaciologice. Pe aceste baze noi vor fi create terenuri de aterizare pentru avioane. Itinerariul dintre Mirni, Polul Magnetic de Sud și „polul inaccesibilității relative” va trece peste marile pustii de gheață din regiunile înalte ale celui de al șaselea continent. E suficient să spunem că numai lungimea itinerariilor principale: Mirni-Vostok și Sovetskaiia-Mirni va atinge aproximativ 5000 kilometri.

Membrii colectivului maritim al expediției: complexe antarctice sovietice vor continua cercetările oceanografice începute în timpul primei călătorii a vasului „Obi” în apele polare din sud și Oceanul Indian. În luna noiembrie acest vas va lua din nou pe bord oameni de știință. Participanții la expediție vor studia schimbările de apă și de căldură dintre mările Polului Sud și apele Oceanului Indian și schimbările de căldură dintre ocean și atmosferă.

Un mare interes prezintă studiarea reliefului de pe fundul oceanului. O atenție deosebită va fi acordată studiilor munților și depresiunilor oceanice subvaticale care gravitează în jurul celui de al șaselea continent.

Se vor efectua cercetări hidrologice și lucrări oceanografice la mare adîncime pe o distanță uriașă de-a lungul anumitor meridiane. În scopul studiilor faunei marilor adîncimi se vor face cercetări hidrobiologice. Expediția maritimă va studia regiunile arctice al periferii de la Polul Sud, condițiile de navigație la mare latitudine, va face cercetări aerologice, gravimetrice și magnetice.

Regiunea principală în care și va desfășura lucrările colectivele celei de a doua expediții în Antarcidă se află la vest de observatorul „Mirni”. În zona Oceanului Indian între 90-20 de grade longitudine estică.

Din acest colectiv vor face parte aproximativ șaptezeci de oameni de știință în frunte cu marele oceanolog sovietic, profesorul I. V. Maksimov. Cea de a doua cursă a vasului „Obi” va dura aproape șapte luni, Molonava va parcurge peste 35.000 de mile, prin oceanele Atlantic, Indian și Pacific.

A mai rămas doar o lună pînă la plecarea expediției. Acum, în portul Riga, marinarii de pe motonave-Diesel „Obi” împreună cu lucrătorii care efectuează reparații, pregătesc vasul în vederea călătoriei în îndepărtata Antarcidă. Toți participanții la expediție pregătesc utilajul și echipamentul necesar. Oamenii sovietici manifestă deosebită atenție și interes față de viitoarele cercetări ale expediției noastre în Antarcidă. Ei aprobează pe membrii expediției polare cu tot ce e necesar. Expediția este dotată cu cele mai perfecționate aparate pentru cercetări oceanografice, magnetice, meteorologice și ionosferice, pentru studierea ghețurilor, a păturii de jos a atmosferei, a radiațiilor cosmice.

La dispoziția noastră se află câteva avioane de transport, utile cu tot ce e necesar pentru a putea efectua aterizări și zboruri deasupra platourilor înalte de gheață din Antarcidă. Împreună cu ele vor pleca piloți, ofițeri naviganți, mecanici de bord și radiotelegrafisti din aviația polară a Direcției Căii Maritime de Nord — care au participat la numeroase expediții aeriene articale la mare latitudine. Corpul de aviație va fi condus de încercatul aviator polar P. P. Moskalenko.

Pe motonavele-Diesel „Obi” și „Lena” și pe vasul „Kooperatka” vor fi încărcate aproximativ 8000 tone de materiale.

Lista acestor materiale cuprinde mil de utilaje, aparate, instrumente, piese de schimb, alimente. În cale vor fi încărcate piese pentru case prefabricate, motoare Diesel și buldozere, autovehicule pentru orice teren și lăzi cu instrumente de laborator, baloturi cu îmbrăcăminte. Casele fabricate de colectiviuzul Jarkov vor fi prevăzute cu o înaltă izolație termică, pentru geruri de 60-70 grade. În construcția caselor s-au făcut unele modificări fiindu-se seama de experiența deja existentă în asamblarea și exploatarea lor în Antarcidă.

Ținîndu-se seama de prima debarcare pe continentul Antarcidă se proiectează acum diferite variante de descăr, care a avioanelor, caselor și a altor încălzitori de pe vase pe țarm. Colectivul membrilor expediției care se pregătește pentru a pleca în Antarcidă va face totul pentru a justifica încrederea poporului,

In preajma marii sărbători

Mai sînt puține zile pînă la cea de a 89-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. După o veche tradiție, oamenii muncii din Uniunea Sovietică împlinează această sărbătoare cu realizări deosebite în toate ramurile construcției economice și culturale, cu noi victorii în lupta pentru fărîngerea comunismului.

Poporul sovietic trăde în viață cel de al șaselea plan cincinal. Un avînt tot mai mare iau construcțiile capitale pe teritoriul de necuprins al Uniunii Sovietice. În Răsărit se dezvoltă o nouă bază carboniferă, metalurgică și energetică. Pe malurile Angarei, Irțișului și Eniselului, pe Volga, Nipru, Kama și Neman coloseste munca încordată a constructorilor de hidrocentrale. Cu zece zile înainte de termen au fost date în exploatare agregatele nr. 18, 19 și 20 de la hidrocentralele de pe Kama. În aceste zile se lucrează intens la montarea a încă două agregate pe care motorul au hotărât să le dea în exploatare pînă la sfîrșitul lunii octombrie.

Lucrătorii din Industria sovietică muncesc cu avînt sporit, organizează schimburi de onoare în cinstea marii aniversări, și ca întotdeauna în ajunul unei sărbători, ei își

colhozurile din această republică și-au îndeplinit înainte de termen angajamentele socialiste privind stocul pînă la 10 octombrie 1956 peste un miliard de puduri de cereale. Și lucrătorii agricoli din R.S.F.S.R. au predat peste două miliarde de puduri de cereale, adică cu 319 milioane de puduri mai mult decît prevedea planul de stat.

Lucrătorii din sectorul zootehnic au realizat anul acesta succese însemnate. În numeroase regiuni a crescut producția de lapte, carne și alte produse. Lucrătorii agricoli din regiunea Voronej — inițiatorii întrecerii socialiste u-nionale și-au îndeplinit înainte de termen planul anual de colectare și achiziționare a laptelui și cărnii. Crescătorii de vite din această regiune și-au luat angajamentul ca pînă la 7 Noiembrie să dea planul anual de colectare a laptelui și cărnii.

În aceste zile pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice întrecerea socialiste se desfășoară din plin. Oamenii sovietici intensifică lupta pentru îndeplinirea cu succes a planului pe anul 1956 — primul an al celui de al șaselea cincinal.

„Avem ce învăța”

— Un ministru birman despre vizita sa în U.R.S.S. —

„Prima călătorie în Uniunea Sovietică a unei delegații de oameni de cultură din Birmania — a declarat, într-o convorbire cu un corespondent de presă, U Tun Tin, ministrul învătămîntului și Culturii din Uniunea Birmană — are pentru noi o însemnătate deosebită de mare și pentru faptul că este prima vizită făcută de artiștii birmani în Europa. În Europa, viața poporului birman este puțin cunoscută. De aceea, artiștii noștri au simțit o deosebit de mare răspundere cînd au dat primul spectacol la Teatrul Mare. Sintem bucuroși că oamenii sovietici au acordat o înaltă prețuire muzicii și dansului poporului birman. Ne-a impresionat deosebit de mult prietenia sinceră pe care oamenii sovietici o manifestă față de poporul nostru.”

Am venit în Uniunea Sovietică nu numai pentru a vă face cunoscută arta noastră, ci și pentru a învăța de la dvs.

În timpul scurtei noastre vizite am reușit să ne convîngem personal de înaltul nivel cultural al poporului sovietic. Ne-a uimit faptul că în țara dvs., femeile desfășoară o activitate bogată în diferite domenii ale vieții obștești și culturale.

Am admirat spectacolele de operă, am vizitat Ermitajul și Muzeul rus din Leningrad, precum și Galeriei Tretyakov din Moscova. Ne-a impresionat diversitatea și bogăția artei plastice ruse, în special tablourile remarcabile ale pictorului Repin. Am asistat de asemenea la spectacolele date de artiștii de circ

sovietici, care ne-au plăcut foarte mult. Cînd ne vom întoarce la Rangoon vom căuta să folosim cele ce-am văzut aici.

Am saluta, firește, vizita în Birmania a artiștilor renumiți ai Teatrului din Uniunea Birmană — are pentru noi o însemnătate deosebită de mare și pentru faptul că este prima vizită făcută de artiștii birmani în Europa. În Europa, viața poporului birman este puțin cunoscută. De aceea, artiștii noștri au simțit o deosebit de mare răspundere cînd au dat primul spectacol la Teatrul Mare. Sintem bucuroși că oamenii sovietici au acordat o înaltă prețuire muzicii și dansului poporului birman. Ne-a impresionat deosebit de mult prietenia sinceră pe care oamenii sovietici o manifestă față de poporul nostru.

Într-o Uniune Birmană și U.R.S.S. există și alte forme, nu mai puțin importante, de relații culturale. La Universitatea din Moscova studiază acum cîțiva studenți din Birmania. Sintem foarte interesați în schimburi culturale de acest fel, deosebit de importante pentru întărirea prieteniei noastre. Acesta e însă numai începutul. În viitor, numărul studenților care vor studia la Moscova va spori, iar la Rangoon vor veni studenți din Uniunea Sovietică.

Recent, în U.R.S.S. a fost o delegație de oameni de știință birmani. În curînd va veni aici un grup de ingineri, specialiști și pedagozi birmani. Specialiștii birmani vor cunoaște realizările tehnicii sovietice. Așteptăm multe lucruri de la aceste vizite, deoarece avem ce învăța de la dvs.

Sînt profund convins — a spus în încheiere U. Tun Tin — că largirea relațiilor culturale va contribui la întărirea păcii și prieteniei dintre poporul birman și poporul sovietic.”

Scrisori din Iugoslavia

E greu să redai diversitatea de sentimente și gânduri de care sînt pline scrisorile prietenilor și nile din Iugoslavia pe adresa postului de radio din Moscova. Astfel de scrisori sosesc zilnic din Belgrad și Zagreb, din Sarajevo și Pristina. Ar fi minunat în copilărie, îndată ce am început să înțeleg ce se petrece în lume, tamtăz miimi poveștea despre marea dvs. țară, despre revoluția și poporul ei eroic. Ascultam aceste lucruri cu un deosebit interes. Nu era numai dragoste față de un popor care, dragoste prima oară în lume a arătat calea spre fericire, a răsturnat și nimic tot ce era putred...”

„Dragii prieteni — scrie autorul unei alte scrisori. Îmi place nespuse de mult cîntecul „Rusia”. Mă captivează așa de mult încă atunci cînd îl aud, parcă mă află pe Don sau pe Volga.”

„Faceți tot ce e posibil — scrie totuși Petric din Belgrad — în scopul dezvoltării continue de relațiilor prietenesti și sincere între cele două țări socialiste ale noastre”.

Mirza Djindjić din Sarajevo trăgînd parca concluziile a ceva spusese mai sus, scrie:

„Mă bucur alături de dvs. de fiecare nor succes în domeniul economic, moral și politic obținut de poporul sovietic. Mă bucur de creșterea forțelor socialiste în lume și, mai ales, politica de pace dusă de guvernul sovietic. Sint convins că politica pacifică a guvernului sovietic va preveni un nou război mondial, asigurînd un viitor fericit tuturor popoarelor.”

„Am admirat spectacolele de operă, am vizitat Ermitajul și Muzeul rus din Leningrad, precum și Galeriei Tretyakov din Moscova. Ne-a impresionat diversitatea și bogăția artei plastice ruse, în special tablourile remarcabile ale pictorului Repin. Am asistat de asemenea la spectacolele date de artiștii de circ

„Am admirat spectacolele de operă, am vizitat Ermitajul și Muzeul rus din Leningrad, precum și Galeriei Tretyakov din Moscova. Ne-a impresionat diversitatea și bogăția artei plastice ruse, în special tablourile remarcabile ale pictorului Repin. Am asistat de asemenea la spectacolele date de artiștii de circ

„Am admirat spectacolele de operă, am vizitat Ermitajul și Muzeul rus din Leningrad, precum și Galeriei Tretyakov din Moscova. Ne-a impresionat diversitatea și bogăția artei plastice ruse, în special tablourile remarcabile ale pictorului Repin. Am asistat de asemenea la spectacolele date de artiștii de circ

„Am admirat spectacolele de operă, am vizitat Ermitajul și Muzeul rus din Leningrad, precum și Galeriei Tretyakov din Moscova. Ne-a impresionat diversitatea și bogăția artei plastice ruse, în special tablourile remarcabile ale pictorului Repin. Am asistat de asemenea la spectacolele date de artiștii de circ

„Am admirat spectacolele de operă, am vizitat Ermitajul și Muzeul rus din Leningrad, precum și Galeriei Tretyakov din Moscova. Ne-a impresionat diversitatea și bogăția artei plastice ruse, în special tablourile remarcabile ale pictorului Repin. Am asistat de asemenea la spectacolele date de artiștii de circ